

Handläggare
Elin Sundberg
Telefon: 08-50808132

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2025-08-28

Svar på skrivelse: Vilka åtgärder planeras för att klara de demografiska förändringarna från 2026 med betydligt fler 85-plussare i innerstaden?

Förvaltningens förslag till beslut

Kungsholmens stadsdelsnämnd överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen

Sammanfattning

Förvaltningen har fått en skrivelse att besvara från Liberalerna och Moderaterna gällande boendeplanering för äldre. Frågorna handlar om förväntat behov av fler vård- och omsorgsplatser då befolkningsprognosen visar på alltfler äldre framöver. Frågorna ska ses med bakgrund av två omständigheter; region innerstadens boendeplan 2026 med utblick mot 2050 samt planerad renovering av fastigheten Trossen 13. Skrivelsens frågor tillsammans med förvaltningens svar redovisas för nedan.

Bakgrund

Förvaltningen mottog i april 2025 en skrivelse från Liberalerna och Moderaterna gällande boendeplanering för äldre. Skrivelsen innehåller ett antal frågor till förvaltningen att besvara.

Frågorna ska ses med bakgrund av två omständigheter; region innerstadens boendeplan 2026 med utblick mot 2050 samt planerad renovering av fastigheten Trossen 13. Region innerstadens boendeplan 2026 med utblick mot 2050 (Dnr KUNG 2025/93), behandlades av Kungsholmens stadsdelsnämnd 24 april 2025. Boendeplanen beskriver att det föreligger ett stort behov av boendeplatser framöver då antalet äldre enligt Swecos befolkningsprognos förväntas öka mycket. Fastigheten Trossen 13 planeras genomgå en omfattande renovering vilket påverkar boendeplatserna. Kungsholmens stadsdelsnämnd tog inriktningsbeslut om renovering och anpassning av fastigheten 13 juni 2024 (Dnr KUNG 2024/240). Fastigheten Trossen 13 rymmer idag Alströmerhemmets vård- och omsorgsboende samt Fridhemmets servicehus. Efter genomförd renovering ska lokalerna inrymma ett vård- och omsorgsboende samt seniorbostäder. Renoveringen är omfattande och medför att fastigheten behöver

vara tomställd under renoveringen. Fridhemmets servicehus kommer därmed att avvecklas i samband med renoveringen. För Alströmerhemmets vård- och omsorgsboende utreds möjliga alternativ för evakuering under renoveringstiden då verksamheten ska fortgå i de nya renoverade lokalerna framöver.

Ärendet

Skrivelsen från Liberalerna och Moderaterna innehåller åtta frågor för förvaltningen att besvara.

1. Hur skall man få fram fler platser under de närmsta åren då det försvinner 248 platser under tiden som Trossen renoveras och därefter 135 platser permanent pga att man lägger ner Fridhemmet?
2. Kommer man bli mer restriktiv med att besluta om vård – och omsorgsboenden?
3. Hur kommer man lösa frågan om de äldre som har rätt till vård- och omsorgsboende men inte kan få någon plats i innerstaden? Hur säkerställer man då trygghet och god vård för de äldre som behöver det?
4. Hur stöttar man anhörigas (make/maka) möjlighet till besök om den sjuka inte får vård och omsorgsboende i innerstaden eller inom rimligt avstånd och med god kollektivtrafik?
5. Har man kontaktat privata alternativ för att se om de kan bygga ut sina befintliga verksamheter?
6. Vilket samarbete finns med privata aktörer för att bygga nya vård – och omsorgsboenden?
7. Vilka lärdomar har förvaltningen gjort fram till dags dato?
8. Vilket gehör får förvaltningen på de högst akuta och relevanta frågor man lyfter i boendepplanen från övriga ansvariga nämnder och bolag i staden?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreomsorgsavdelningen och socialtjänstavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och i pensionärsrådet. Synpunkter framgår av protokollen. Funktionshinderrådet har haft möjlighet att ta del av tjänsteutlåtandet, eventuella synpunkter framgår av separat skrivelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen redovisar svaren på frågorna från skrivelsen under respektive fråga nedan.

1. Hur skall man få fram fler platser under de närmsta åren då det försvinner 248 platser under tiden som Trossen renoveras och därefter 135 platser permanent pga att man lägger ner Fridhemmet?

Förvaltningen har gett stadens fastighetsbolag Micasa i uppdrag att utreda alternativ så att Alströmerhemmets vård- och omsorgsboende under tiden för renoveringen kan få ett ersättningsboende.

Alströmerhemmet har idag 113 platser och Fridhemmet 135 platser. Hittas ett lämpligt alternativ för Alströmerhemmet blir det alltså färre platser som försvinner från Stockholms stads totala antal boendeplatser under tiden som Trossen 13 renoveras. När renoveringen är klar kommer det istället för servicehus bli seniorbostäder, vilket är en boendeform som Stockholm stads samt region innerstadens boendepplaner bedömer behöver öka.

2. Kommer man bli mer restriktiv med att besluta om vård – och omsorgsboenden?

Nej, biståndsbedömningen kommer på samma sätt som idag ske utifrån gällande lagar samt stadens riktlinjer.

3. Hur kommer man lösa frågan om de äldre som har rätt till vård- och omsorgsboende men inte kan få någon plats i innerstaden? Hur säkerställer man då trygg och god vård för de äldre som behöver det?

Det finns inget i lagen eller stadens riktlinjer som innebär att den enskilde är garanterad ett vård- och omsorgsboende i en specifik stadsdel. I Stockholm stad är vård- och omsorgsboendena en gemensam resurs. Stockholm stad har även avtal med privata boenden samt boenden utanför Stockholm. Den som beviljas plats på vård- och omsorgsboende kan välja att stå i kö till tre olika boenden som denne önskar bo på. Valbara boenden är boenden där Stockholm stad är huvudman samt på de boenden som Stockholm stad har avtal med, under förutsättning att boendet har den inriktning som den enskilde har beslutat på.

På Kungsholmens vård- och omsorgsboenden och servicehus, säljs ungefär 60 till 70 procent av boendeplatserna till andra stadsdelsförvaltningar.

4. Hur stöttar man anhörigas(make/maka) möjlighet till besök om den sjuka inte får vård och omsorgsboende i innerstaden eller inom rimligt avstånd och med god kollektivtrafik?

Har den anhöriga svårt att ta sig till vård- och omsorgsboendet på egen hand, kan ansökan om färdtjänst lämnas. Ansökan kommer hanteras enligt gällande regelverk.

5. Har man kontaktat privata alternativ för att se om de kan bygga ut sina befintliga verksamheter?

Förvaltningen har kontaktat privata företag som är på väg att bygga vård- och omsorgsboende för att se om det kan användas vid evakuering men tidsplanen har inte fungerat.

6. Vilket samarbete finns med privata aktörer för att bygga nya vård – och omsorgsboenden?

Enligt politiskt uppdrag ska 60 procent av vård-och omsorgsboende vara i egen regi och 40 procent i privat ägo. Processen fungerar så att privata aktörer gör markansökan för byggnation av vård- och omsorgsboende till exploateringskontoret. Exploateringskontoret stämmer därefter av ärendet med stadens referensgrupp för boendeplanering. I referensgruppen ingår stadsledningskontoret, stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret, Stadshus AB, Micasa, representanter för stadsdelsförvaltningarna samt äldreförvaltningen. För närvarande pågår flera projekt där samarbete sker med privata aktörer som planerar att bygga vård- och omsorgsboenden.

7. Vilka lärdomar har förvaltningen gjort fram till dags dato?

En samordning inom staden gällande boendeplatser finns sedan tidigare (referensgruppen för boendeplanering) och är bra. Nu har även en grupp tillsatts för övergripande planering i staden gällande renovering av särskilda boenden. Gruppen består av representanter från stadsledningskontoret, Stadshus AB, Micasa samt äldreförvaltningen.

Gällande renovering av befintliga boenden bedömer förvaltningen att en plan för evakuering behöver finnas innan man går vidare med planeringen av renovering, för att säkerställa att det finns en god hantering för boende samt medarbetare.

Förvaltningen bedömer att samverkansöverenskommelsen mellan Stockholm stad och Micasa kan behöva ses över för att säkerställa ett tydligt ansvarstagande och en rättvis fördelning av resurser och förutsättningar mellan stadsdelarna och Micasa.

8. Vilket gehör får förvaltningen på de högst akuta och relevanta frågor man lyfter i boendeplanen från övriga ansvariga nämnder och bolag i staden?

En grupp har tillsatts (framgår även i svaret på fråga 7) för samverkan gällande renovering och gemensam tidsplan när i tid respektive boende ska renoveras. Detta är fördelaktigt då renoveringar påverkar tillgången på boendeplatser i staden.

Förvaltningen anser att boendeplanerna i Stockholm stad kan vara lite otydliga där behov av platser kan misstolkas som platser som planeras att byggas. Äldreförvaltningen kommer nu att göra en översyn av boendeplanerna för att skapa större tydlighet av vad som kommer att byggas och vad som är behovet.

Förvaltningen har tillsammans med övriga innerstadsstadsdelar under flera år påpekat behovet av fler boendeplatser i staden. I innerstaden finns brist på byggbar mark, så där förekommer svårigheter att bygga på oexploaterad mark. Då boendeplatser är en stadsgemensam resurs kan man däremot se att det nu sker mer planering av byggnation på andra platser i staden vilket förvaltningen ser positivt på. Det som framförallt planeras för är fler seniorbostäder.

Helena Lindström Slotte
Tf. stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse: Vilka åtgärder planeras för att klara de demografiska förändringarna från 2026 med betydligt fler 85-plussare i innerstaden?

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Helena Lindström Slotte, Tf. stadsdelsdirektör	2025-08-07